

KULAN 97

Många hälso- och sjukvårdsbeslut fattas i EU

Snålblåsten viner i nervknutarna och decemberkylan känns hetare än någonsin. Cyberrymden ligger öde sedan e-postkontoren dragits in, och många har fått gå från hus- och hem-sidor. I dessa besparingstider är till och med dagarna räknade, och systemet har aldrig varit mer inskränkt än nu. Mycket återstår att göra och ingenting säger sig själv.

Hög tid med andra ord att rulla in redaktionens pålitliga kristallkula på plats i det lokala nätverket, koppla den till ombrytningsskärmarna och få en inblick i vad som komma kan.

Den allmänna bilden är som vanligt dunklare än en hel bunt departementsskrivelser. Först efter några bestämda tryckningar på den hemliga detaljupplösningstangentkombinationen, fyra omstarter av datorsystemet samt utbyte av hårddisken och uppgradering av arbetsminnet börjar kulans spådomar droppa ner i spalten. Men då går det undan:

Eurosocialstyrelsen omorganiserar. En genomgripande decentralisering utmynnar i att de tre nordiska landstingen får ett gemensamt kontor som förläggs till en av kamrarna i de sedan länge lediga kulturhuslokalerna på Helgeandsholmen i Stockholm.

Egenvården utvecklas i projektet »Fakiren» så till den grad att envar blir sin egen professor och därmed får kompetens att vid behov remittera sig till närmaste vårdcentral.

Läkarnas roll som allmänna hälsoföredömen lagfästs. Med hjälp av väl sammansatt kost, regelbunden

motion och rikligt friluftsliv åläggs kåren att göra ett gott och mycket ohälsöförebyggande intryck på sina patienter.

Från och med legitimationen gäller därför skyldighet att i förekommande fall sluta röka, förtära alkoholhaltiga drycker och idka lösaktiga förbindelser. På särskild dispens från Eurosocialstyrelsen kan medges lördagsgodis samt innehav av julgran.

Färsk statistik, bearbetad i kvällspressen, visar att patienter på universitetssjukhusen i allmänhet mår sämre och avlider oftare än de som haft förmånen att hamna på läns- och länsdelssjukhus. Friskast är, med hög signifikans, den som ligger hemma.

Systemet med individuella läkarlöner visar sig så stimulerande och framgångsrikt att man även inför individuella chefer. Var och en följs därefter ständigt av en personlig överordnad, som inte alls behöver tillhöra vårdpersonalen.

Sedan vårdgarantin visat sig för svår att upprätthålla hur man än utformar den, ersätts den av en remissgaranti, som innebär att om man nu inte lyckas med något annat ska patienten kunna vara säker på att om möjligt utan onödig fördröjning slussas vidare till annan valfri instans.

Årets vanligaste medicinska löpsedelslarm varnar medborgarna för cancerrisken i samband med i tur och ordning bantning, bilkörning samt vatten i knäna. Stort uppslagen blir

också en australisk studie som kunnat påvisa att rökning inte verkar skadligt för hörseln och en fransk som antyder samband mellan vindrickande och intelligens, åtminstone hos möss.

För privatpraktiker kompletteras 65-årsgränsen med en särskild kvalifikationsålder som ska garantera »nödvändig erfarenhet och kompetens för arbete utanför huvudmannens kontroll». Denna nedre åldersgräns sätts till 60 år. Den siste praktikern ger därmed upp och omskolar sig till teoretiker.

Europaorganet för planering och rationalisering inom sjukvården, Espri, undersöker varför den svenska vårdapparaten fortfarande är nästan bättre än bäst i världen.

Från medicinska riksstämman i Bryssel rapporteras fortsatta framsteg i den medicinska forskningen. Lösningar har nu framlagts på alla gåtor utom förkylnings. Inom kirurgin t ex har tithålstekniken utvecklats så långt att ett hjärta kan bytas genom pekfingeret och tvärtom.

Farmakologerna har lyckats klona in samtliga kända aktiva substanser i en magnecyl (som då äntligen med fog kan ordineras mot allt). Nya landvinningar inom telemedicinen gör det på vissa håll möjligt att ringa utanför telefontiderna.

Ledningen för Socialeuropadepartementet höjer det stående anbudet på redaktionens kristallkula. »'Les bolins' är ovanligt lösa i år», heter det i missivskrivelsen. •